

Κείμενο

[Αξίες της τηλεόρασης, οικογένεια και σχολείο]

Η τηλεόραση επηρεάζει τις πεποιθήσεις, τις αξίες και τις συμπεριφορές των τηλεθεατών. Όμως, δεν επιδρά σε όλους με τον ίδιο τρόπο. Η επιρροή της ποικίλλει ανάλογα με τον χρόνο που οι άνθρωποι περνούν μπροστά στην οθόνη και ανάλογα με το περιεχόμενο των εκπομπών που παρακολουθούν. Εξάλλου, το επίπεδο μόρφωσης του τηλεθεατή, το κοινωνικό περιβάλλον του, ιδιαίτερα η οικογένεια και το σχολείο, είναι παράγοντες που καθορίζουν σε πολύ σημαντικό βαθμό την επιρροή που ασκεί η τηλεόραση. Εξαιτίας του γεγονότος ότι υπάρχουν οικογένειες που σπάνια ενδιαφέρονται να παρέμβουν στα προγράμματα που παρακολουθούν τα παιδιά και επειδή το σχολείο σε πολλές χώρες του κόσμου παραμένει εξίσου αδιάφορο για την τηλεόραση, πολλά παιδιά δεν μπορούν να υπολογίζουν παρά μόνο στους εαυτούς τους, για να δώσουν ένα νόημα σε όσα τους παρουσιάζει αυτό το μέσο επικοινωνίας.

Αναμφίβολα είναι πολλοί οι λόγοι για τους οποίους η τηλεόραση ασκεί μεγάλη επιρροή στα παιδιά. Ο σημαντικότερος όμως θεωρώ ότι είναι το γεγονός πως αρκετοί από τους θεσμούς που ασχολούνται με τα παιδιά λειτουργούν άσχημα σήμερα. Στη διάρκεια των προηγούμενων αιώνων οι μύθοι και τα παραμύθια κατείχαν σημαντική θέση στη ζωή των παιδιών. Μάλιστα ως σχετικά πρόσφατα οι γονείς κι οι δάσκαλοι ήταν εκείνοι που τα διάβαζαν στα μικρότερα παιδιά και που ενθάρρυναν τα μεγαλύτερα σ' αυτήν τη δραστηριότητα. Σήμερα όμως η τηλεόραση έχει αντικαταστήσει τα παραμύθια, που διαβάζονταν κάποτε στις οικογένειες, με σύγχρονες ιστορίες. Οι ιστορίες που προβάλλει είναι παρόμοιες με τα παραμύθια, αλλά πολύ λιγότερο αρμονικές σε σύγκριση με αυτά. Επιπλέον, τα παιδιά περνούν μεγάλο μέρος του ελεύθερου χρόνου τους βλέποντας τηλεόραση κι όχι διαβάζοντας εξωσχολικά βιβλία, ενώ αρκετοί γονείς δεν φαίνεται να ενοχλούνται από αυτό. Αντίθετα, παραδίδουν τα παιδιά στα χέρια μιας υπηρέτριας, της τηλεόρασης, η οποία το μόνο που τους προσφέρει είναι συχνά «ασυνάρτητες ιστορίες, στις οποίες δρουν ανακόλουθα πρόσωπα».

Από πολλές απόψεις βρίσκουμε στην τηλεόραση κάποια από τα μειονεκτήματα του σχολείου. Το σχολείο στις μέρες μας δεν φαίνεται να ενδιαφέρεται για την τελειότητα και η τηλεόραση δεν παρωθεί προς αυτήν. Επιπλέον, το σχολείο και η τηλεόραση φαίνεται να συμπλέουν και στο ότι προκαλούν την περιέργεια των ανθρώπων ολόένα και λιγότερο και δεν τους ζητούν, όσο ίσως **θα έπρεπε, να συμμετέχουν ενεργητικά σε δραστηριότητες.**

Ποιος αναλαμβάνει, λοιπόν, την κύρια ευθύνη να μεταδώσει τις ηθικές αξίες στα παιδιά μας; Το σχολείο; Πιθανώς. Η οικογένεια; Ενδεχομένως. Η τηλεόραση, πάντως, σίγουρα ναι. Οι αξίες, όμως, που μεταδίδει είναι αυτές που θέλουμε να υιοθετήσουν τα παιδιά μας;

Karl Popper – John Condry (1995). *Τηλεόραση, κίνδυνος για τη δημοκρατία*. (μτφ. Α. Φιλιππάτος). Αθήνα: Λιβάνη, 81-82 (διασκευή)

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (70 -90 λέξεις).

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Ποιοι είναι, κατά τους συγγραφείς, οι παράγοντες που καθορίζουν σε σημαντικό βαθμό την επιρροή που ασκεί η τηλεόραση; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 10)

B2. Ποια είναι η συλλογιστική πορεία (επαγωγική ή παραγωγική) που ακολουθούν οι συγγραφείς στη δεύτερη παράγραφο (Αναμφίβολα... πρόσωπα») του κειμένου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(μονάδες 5)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. «[Οι άνθρωποι] θα έπρεπε να συμμετέχουν ενεργητικά σε δραστηριότητες.»

Χρησιμοποιώντας την παραπάνω πρόταση, να δημιουργήσετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων.

(μονάδες 10)

Γ2. Για ποιους λόγους οι συγγραφείς χρησιμοποιούν το α' πληθυντικό πρόσωπο στην τελευταία παράγραφο (Ποιος... παιδιά μας) του κειμένου;

(μονάδες 5)